Redacțiunea, Administrațiunea, și Tipografia
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la Administrațiune în Brașov și la următorele Birouri de anunciuri:
în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks* Nachfolger; *Anton Oppelik, J. Danneberg*, în Budapesta: *A. V. Goldberger, Eckstein Bernat*; în Bucuresci: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann.*
Prețul inserțiunilor: o seria garmond pe o colónă 6 cr. și 30cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LIX.

„Gazeta" iese în fiă-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Dumineca 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șése luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Dumineca 8 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața mare, Tórgul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe șése luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 bani. Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 190. Brașov, Joi, 29 August (10 Septemvre) 1896.

Din causa sfintei sĕrbătorĭ diarul nu va apăré până Vinerĭ séra.

Un Ungur asupra situațiunei.

Unul din corifeii dietei ungurescĭ, Ferdinand Horanszky, președintele acelei partide oposiționale, care stând, cum stă, pe basa pactului dualist dela 1867, are cele mai multe șanse de-a ajunge la putere la cas când li-s'ar întêmpla și lui Banffy și partidei „liberale" ceva omenesc, — a făcut un șir de enunciațiunĭ fórte remarcabile cu ocasiunea dărei sale de sémă înaintea alegĕtorilor din Sepsi.

Dicem, că sunt fórte remarcabile enunciațiunile acestui parlamentar maghiar, nu pentru-că am crede în sinceritatea vorbelor sale, ci pentru-că aflăm mult adevĕr în icóna, ce-o desfășură el asupra stărilor actuale din punctul sĕu de vedere oposițional.

Nu póte fi, decât numai în favorul principiilor, pentru carĭ luptăm noi Românii naționalĭ, când o celebritate unguréscă, căreia și astădĭ îĭ fac curte cei dela putere tocmai din incidentul vorbirei sale din cestiune (a se vedé „P. Lloyd de Marțĭ), vine și în câte-va trăsăturĭ dă o icónă a situațiunei actuale, pe care nicĭ noi nu am puté-o înfățișa în colorĭ mai vii.

Situațiunea de fața a țerei o schițéză el într'un șir de întrebărĭ, carĭ cuprind tot atâtea afirmărĭ și prin carĭ el constată:

Că cestiunea naționalităților în acéstă țéră n'a fost nicĭ-odată atât de inveninată ca acum;

că pacea confesională n'a fost nicĭ-odată mai sdruncinată ca acum;

că ura dintre cele două state dualiste a ajuns adĭ la o luptă până la cuțite;

că nicĭ-odată cetățenii țerei n'au fost în așa mĕsură persecutațĭ pentru opiniunile lor politice ca acum;

că forța și violența la alegerĭ, nelegalitatea și corupțiunea n'au avut nicĭ-odată în acéstă țéră rădăcinĭ atât de adâncĭ ca acum;

că bacșișul politic, începênd dela drumurile de fier vicinale până la licențele de cârciumărit, nu s'a împărțit încă nicĭ-odată în mod atât de cinic ca acum;

că administrația nu mai însémnă astădĭ ordinea și liniștea cetățenéscă, ci vexațiunea și prigonirea;

că greutatea sarcinelor dărei de stat și comunale, directe și indirecte, se rostogolesce într'un mod tot mai pustiitor asupra cetățenilor contribuabilĭ;

că starea materială și condițiile de existență ale economului, cât și ale industriașului și neguțătorului devin dilnic mai grele;

că *sĕrăcirea generală* se lățesce tot mai mult.

Și décă tóte acestea sunt adevĕrate, întrébă Horanszky, unde și în ce póte găsi omul o ideiă sĕnĕtósă, séu o atitudine capabilă de-a împedeca, séu a micșora aceste rele? Care este în genere politica guvernului? — Ér în alt loc același vorbitor își arată deplina sa neîncredere în cei dela cârmă, dicênd: „Nu sciu, décă a sosit deja timpul pentru guvernanțĭ, ca sĕ vadă, că stările sunt destul de rele pentru ca în politică sĕ se întêmple óre-care schimbare. Trebue, că zace o admirabilă putere fărmecătóre în manuarea puterei".

Dér vorba nóstră de mai sus, nu credem în sinceritatea vorbelor lui Horanszky. Mâne, décă va ajunge acest bărbat la putere, tabloul, ce-l face el situațiunei de adĭ, se va schimba de-odată sub radele lucitóre ce vor emana dela sórele Apponyi, care, se 'nțelege, va fi atuncĭ șeful, căcĭ altfel nicĭ nu s'ar puté.

Pentru o transacțiune pasageră, care sĕ realiseze măcar în unele privințe așa disa ideiă a fusiunei, se declară gata și tóia guvernului „Pester Lloyd", sub condiție, se 'nțelege, ca „partida liberală" sĕ rĕmână tare și mare, oferindu-se din partea-i a „întinde mâna tuturor talentelor și caracterelor partidei naționale" (apponyiste).

Dér facă curte cei dela „Pester Lloyd" „talentelor și caracterelor" apponyiste cât vor vré, pe noi acésta nu ne impórtă. Ceea ce ne privesce este părerea candidatului viitorului guvern relativ la cestiunea naționalităților.

I-o publicăm mai jos. Ea se reduce la aviticul „nessze semmit fogd meg jol."

Horanszky cere de-o parte, ca legea de naționalitățĭ, care de mult este găurită, sfărticată, mânjită, batjocurită și în total nimicită prin legile ulterióre cu tendință de maghiarisare, sĕ fiă strict esecutată, un lucru adĭ de-o vĕdită imposibilitate.

De altă parte același Horanszky mai adoptéză și teoria desperată a lui Banffy, după care în puterea chiar a legei de naționalitate, naționalitățile ca popóre deosebite prin desvoltarea lor etnică n'au dreptul de-a se manifesta în viéța publică a statului, ci se recunosc numai cetățenĭ de limbă nemaghiară, cărora deschisă le este cariera, de-a se face slugile rassei maghiare în tóte formele vieței publice și private.

Dómne, câtă prefăcĕtoriă, cât fariseism, câtă pervesitate politică chiar și dela nisce bărbațĭ ca Horanszky, carĭ, nu voim sĕ cercetăm aicĭ cu câtă îndreptățire, trec înaintea nației lor ca nisce stêlpĭ ai ei prin talentul și caracterul lor!

Dér nu va trece mult și vom vedé póte și pe d-l Horanszky între fericiții, ce șed pe fotoliurile roșii din dietă. Atuncĭ sigur se va repeta și cu el în cestiunea naționalităților ceea ce s'a repetat de aprópe 30 de anĭ cu tóte ministeriele. Va sta și el cu colegii sĕi viitorĭ înaintea unei enigme, ce nicĭ cu vorbe late, dér și mai puțin cu legĭ întortochiate ungurescĭ se va puté vre-odată deslega.

Póte însĕ că mai curênd, decât își închipuesce Horanszky cu toțĭ înțelepții partidei apponyiste, situațiunea sĕ ia o întorsĕtură, încât el și tótă céta șoviniștilor cu talent și fără talent, cu caracter și fără caracter sĕ fiă silițĭ a esclama în cor: *Ale nóstre dintru ale nóstre!*

Călĕtoria Țarului.

Majestățile Lor rusescĭ și germane sosiră alaltăerĭ la 10 óre 40 m. în *Görlitz*, unde fură întêmpinate de autoritățile administrative și orășenescĭ. Indată după primire Suveranii plecară călĕrĭ pe câmpul de paradă unde steteau înșirate regimentele corpului 5 de armată. Defilarea trupelor decurse în mod strălucit; împĕratul *Wilhelm* conduse înaintea Țarului un regiment de grenadirĭ și unul de cuirasierĭ, ér *Țarul* îi făcu onorurile împĕratului Wilhelm în fruntea unui regiment de ulanĭ.

La $2\frac{3}{4}$ d. a. Majestățile Lor se întórseră în Görlitz, și după un prând dat în așa numitul „Ständerhaus" Țarul și Țarina plecară la 6 óre la gară, însoțițĭ de părechea imperială germană, de prinții germanĭ și de suite. Aci împĕrații și împĕrătesele își luară rĕmas bun de către olaltă, îmbrățișându-se și sĕrutându-se de repețite-orĭ, apoi Țarul și Țarina urcară în trenul de curte, care plecă între sunetele imnului rusĕsc.

*

Diarul rusĕsc „*Swet*" vorbind despre visita Țarului în Viena și Breslau accentuéză, că pressa europénă are tot dreptul, când în acésta vede o întărire a păcei.

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

Civilisația Egiptului.

(Urmare.)

Adese-orĭ s'a întêmplat ca un fiu din popor sĕ fiă remarcat de rege într'o împrejurare óre-care, dat la învĕțătură și ridicat cu timpul până la demnitatea de consilier al tronului și intim al regelui. Istoria ebreului Iosef nu se póte esplica altfel. Se căuta decĭ meritul și numai el se recompensa, deóre-ce chiar străinii puteau sĕ ocupe cele mai înalte funcțiunĭ în stat.

Când vre-unul din aceștĭ scribĭ ajungea sĕ merite favórea faraonului, atuncĭ el era rĕsplătit, dându-i-se o bucată de pământ în stăpânire. Scribul devenea atuncĭ și el un mic faraon peste moșia lui, cu titlul de vasal al regelui, căruia datora veșnică supunere și îndatorirea de a se ridica cu toțĭ ómenii, supușĭ lui, la cea d'intâiŭ chemare.

Scribii astfel recompensațĭ, militarii care repurtase victorii, precum și orĭ-ce alt funcționar, care meritase favórea regală, și pentru care i-se acordase drept rĕsplată o feudă mai mare séu mai mică, formau clasa nobililor, a căror condiție de a fi nu se deosebia, decât dór ca formă, de feudalismul veacului de mijloc.

Baronii egiptenĭ de acum câte-va mii de anĭ, erau îndatorațĭ sĕ plătéscă la tesaurul regelui un tribut proporțional cu întinderea și bogăția feudei. Ei trebuiau sĕ țină tot-déuna la disposiția regelui un numĕr de militarĭ comandațĭ de dênsul, (afară de casurile de vĕdită incapacitate). Când regele călătorea, baronul egiptean, dimpreună cu suita sa, trebuia sĕ-l însoțéscă până la marginea feudei, unde 'l aștepta celalt baron, și așa mai departe până la sfîrșitul călĕtoriei.

Clasa negustorilor, meseriașilor de tot felul, dimpreună cu agricultorii, formau burghesia.

Viața lor, mai cu sémă a acestora din urmă, se scurgea mai simplă și mai liniștită. Agricultorul egiptean nu avea decât o singură grijă, aceea de a lucra pământul și de a'șĭ plăti dările către stat, care, în momente date — când Faraonii aveau nevoie de armată multă — devenea îngreunătóre. Și atuncĭ, ca și astădĭ, tot muncitorul plătea și tributul muncii și pe acela al sângelui într'o proporțiă fórte nepotrivită față cu cei marĭ séu cu cei ajunșĭ. In afară de acest rĕu — inerent, după cât se vede, naturii omeneștĭ — monumentele din acea vreme ne arată pe agricultorul egiptean mult mai mulțumit de viața lui decât de alte popóre contimporane. Ele ne arată pe muncitorul egiptean înconjurat de o familiă ce respectă și de care este venerat. Femeea 'șĭ avea drepturile și demnitatea ei. Ea nu era nevoită sĕ'șĭ ție veșnic figura acoperită în fața străinilor. Din contră, ea 'șĭ simția rolul civilisator în lume și 'l esercita în consecință. Poligamia totușĭ nu era necunoscută la cei de sus. Haremul Regelui era populat cu o mulțime de regine și concubine, recrutate fiă din clasa nobililor Egiptului, fiă dela regii libienĭ séu etiopienĭ, care 'șĭ dau fetele drept garanție a supunerii lor. Peste întrega turmă însĕ de regine și concubine, una se ridica cu titlul de regină adevĕrată. Ea era de ordinar sora faraonului. Se scie deja că regii Egiptului erau considerațĭ ca fii zeului Râ. Se mai scie érăși, că Isis, soția lui Osiris era în același timp și sora lui și că din unirea lor născuse Horus. De aci acest monstruos obiceiŭ că sora Regelui putea fi și soția lui. S'a vĕdut mai mult decât atât: O regină mamă, rĕmasă vĕduvă mai nainte de vreme, devenind soția fiului sĕu; ér de altă parte regĭ, care treceau în harem pe una séu mai multe din fetele lor proprii, ér apoi le mărita cu vre-un nobil séu favorit bogat.

Poligamia, după esemplul regelui, se întindea și la signorii feudalĭ, dér de sigur mai restrânsă. Ea nu era prohibită nicĭ la clasele mai inferióre, în genere însĕ ea nu avea câtu-șĭ de puțin caracterul poligamiei ca la popórele musulmane de astădĭ.

A petrece, a bea și a mânca bine — sĕ spunem cuvêntul — era la Egiptenii anticĭ, o grijă de tóte dilele, ca și la noi. Masa lor era împodobită cu mâncările și beuturile cele mai alese. Damele apăreau în vestminte de gust. Servitorii aveau grija de a înfrumseța masa cu florĭ*); ér musicanții nu lipseau mai nicĭ-odată la serbărĭ.

Odată petrecerea sfîrșită, carele trase de cai, conduceau pe bărbațĭ și pe copii la

*) Orĭ se Egiptean, care ținea la stima societății, trebuia negreșit sĕ aibă o grădină împrejurul casei sale.

„Regierungsbote“ amintesce legăturile de rudeniă ce esistă între suveranii germanĭ şi ruşĭ, şi spune, că visita Ţarului în Breslau este garanţa cea mai sigură despre inviolabilitatea păcei, bunul cel mai mare al popórelor civilisate.

„Nowosti“ afirmă, că Rusia şi Germania au interesul de-a susţiné pacea, şi prin înţelegerea reciprocă se póte numai îmbunĕtăţi situaţia internaţională în Europa.

Tot aşa se esprimă şi alte diare germane şi rusĕscĭ.

*

Privitor la întrevorbirea cancelarului german *Hohenlohe* cu *Şişkın*, *„Berliner Tagblatt“* anunţă, că între ei nu s'a stipulat nicĭ o convenţiă de caracter sensaţional, dér prin visita Ţarului în tot casul s'au întărit raporturile între Germania şi Rusia. Mai departe numitul diar afirmă, că partidul Ţarinei-vĕduve, duşmană Germaniei, de present nu are nicĭ o influinţă şi Ţarul împreună cu sfetnicii sĕi au vederĭ cu totul pacînice.

Dela congresul „Kulturegylet“-urilor.

In diua premergĕtóre congresului „Kulturegylet„-urilor, ce s'a întrunit erĭ, 8 Septemvre n., în Budapesta, singuraticele „Kulturegylet“-urĭ şi-au ţinut adunările generale anuale, făcêndu-şĭ fiă-care special darea de sémă despre situaţiunea şi activitarea sa.

Astfel în 7 Septemvre la 4 óre p. m. şi-a ţinut adunarea *„Kulturegylet“-ul de dincolo de Dunăre* sub presidiul lui *Széll* Kálmán. La adunare au luat parte între alţii: contele Apponyi Albert, contele Szechenyi Béla, ministrul de culte Wlassics etc.

Raportul comitetului acestui „Kulturegylet“ conţine unele momente fórte caracteristice. In el se ridică învinuirĭ grave la adresa „naţiunei“ în genere şi în special la adresa guvernului, acusându-i şi pe unii şi pe alţii cu un mare indiferentism, *cu tóte că acéstă societate primesce dela guvern o subvenţiă de stat de 1000 fl.* Étă ce se dice între altele în raportul anual al acestei societăţĭ:

„La noi cultura patriotică încă şi adĭ are parte *mai mult de frase patriotice, decât de jertfe în banĭ şi de muncă positivă.* Décă asĕmĕnăm situaţiunea societăţilor culturale unguresci cu puterea materială a reuniunilor cu acelaşĭ scop din străinătate, aflăm, că în Ungaria, cu escepţiunea unui séu doi marĭ binefăcĕtorĭ, jertfele aduse pentru scopurĭ filantropice şi culturale constau numai din nisce micĭ elemosine, în timp ce marele masse ale naţiunei şi marii depositarĭ ai capitalelor stau cu totul departe de mişcările, ce se pornesc din partea societăţilor culturale pentru binele ţĕrei. Voind a constata în tótă sinceritatea adĕvĕrata stare a lucrului, trebue sĕ recunóscem, că la mişcările culturale iau parte în totdéuna aceleaşĭ câte-va mii de idealiştĭ cu nobile simţirĭ şi adese-orĭ fórte sĕracĭ, carĭ lăsaţĭ fiind de capul lor, lucréză în interesul naţiunei cu putere şi însufleţire necurmată, în locul trândavilor milionarĭ şi al miliónelor lor“.

Acesta este testimoniul, ce-l dă raportul de mai sus „patrioticei“ societăţĭ maghiare.

Pentru de-a arăta în special, „indiferentismul“ guvernului, secretarul prim al comitetului s'a provocat la imprejurarea, că societatea a avut în anul trecut 150 fl. chelteuli cu posta, „deóre-ce *guvernul*, ce-i drept, *a scutit societatea dela plătirea portului postal*, însĕ numai în ce privesce corospondenţa cu oficiile“.

La audul acestora contele Apponyi făcù propunerea, ca *societatea sĕ petiţioneze la guvern pentru a i'se da o completă scutire de portul postal.* Propuse tot-odată, ca societatea sĕ intre în privinţa acésta în tratărĭ şi cu celelalte „Kulturegylet“-urĭ, „carĭ au o asemenea sórte vitregă“. Propunerea acésta s'a şi primit.

In fine un membru atrase atenţiunea adunărei asupra *emigrărilor în Slavonia.* In Slavonia esistă deja comune întregĭ de Maghiarĭ emigraţĭ acolo. Catolicii emigraţĭ acolo sunt în pericul de-a fi cu totul contopiţĭ din partea Croaţilor, în timp ce caracterul maghiar al protestanţilor este susţinut din partea bisericei din comitatul Somogy şi din partea districtului bisericesc de dincolo de Dunăre, dându-le preoţĭ şi bisericĭ. Vorbitorul cerù ajutor pentru Maghiarimea în numĕr de sute de mii emigrată în Slavonia.

Preşedintele Széll a rĕspuns, că acest „Kulturegylet“ chiar dela întemeiarea sa se ocupă cu cestiunea acésta, urmăresce evenimentele, adună date despre Maghiarii emigraţĭ în Slavonia şi va căuta mijlóce pentru a veni în ajutorul lor. Până aci însĕ n'a putut din causa insuficienţii mijlócelor.

De încheiare mai amintim, că „Kulturegylet“-ul de dincolo de Dunăre are un capital de 71 371 fl. Budgetul anului viitor este preliminat cu 7840 fl. Venite şi tot atâtea cheltuelĭ (aicĭ e socotită şi subvenţia de 1000 fl. primită dela guvern). Din suma preliminată: 2920 fl. sunt destinaţĭ pentru ajutorarea „Kisdedovurilor“, 850 fl. pentru *„propagarea limbei maghiare“*, 200 fl. pentru desvoltarea industriei de rassă, *1000 fl. pentru înfiinţarea de bibliotecĭ poporale,* ér restul de *1465 fl. ca cheltuelĭ ordinare.* Suma „cheltuelilor ordinare“ 'i s'a părut bătĕtóre la ochĭ contelui Apponyi, care a şi întrebat, décă nu cumva ar fi posibil de-a reduce acéstă sumă. Preşedintele Széll a rĕspuns, că nu este posibil, „căcĭ dóră reuniunea trebue propagată“.

*

In aceeaşĭ di la 5 óre p. m. şĭ-a ţinut adunarea generală „Kultuegylet“-ul din Ungaria nordică cub presidiul vice-preşedintelui neaoş „Maghiar“ Kraus Istvan. De faţă era şi preşedintele Stefan Karolyi, toţĭ cei amintiţĭ la adunarea de mai sus, precum şi alte „notabilităţĭ“ unguresci născute şi făcute. Aicĭ avem de remarcat vorbirea de deschidere a jupânului Kraus. El vorbì despre *situaţiunea Slovacilor* şi despre „marile lupte“ ale acestui „Kulturegylet“ în Ungaria nordică. Étă ce dise domnialui:

„Marea miseriă a poporului slovac este prima causă, pentru care este atât de greu de a-l ridica din starea nedesvoltată a lui (vré sĕ dică: de a-l ridica la sublima tréptă a maghiarisărei. — Trad.) Şi tot marea lui miseriă este causa, că agitatorilor panslaviştĭ le este aşa de uşor de a-l face duşmanul patriei, în care trăesce. In multe părţĭ poporul slovac emigréză şi copiiĭ lui cresc fără nicĭ o îngrijire din partea părinţilor. In astfel de împrejurărĭ cum *n'ar fi óre posibil de-a propaga limba maghiară şi iubirea faţă de maghiarime?* Prima şi cea mai de căpeteniă datorinţă e: de-a potenţa condiţiunile bunului trai în Ungaria nordică, fără de asta „Kulturegylet“ ul nu póte lucra cu deplin succes. Trebue sĕ se fundeze stabilimente industriale, fabricĭ şi institute de banĭ, *carĭ sĕ scótă poporul slovac de sub influinţa capitalului naţionalităţilor.* Cu un cuvênt, trebue sĕ profităm de tóte mijlócele, guvern şi societate sĕ lucreze mână în mână, pentru ca sĕ punem stavilă agitaţiunilor duşmane, sĕ-i creăm bunăstare poporului şi prin acésta sĕ-l câştigăm pentru patria maghiară“ etc. ect.

Vorbirea acésta a „putriotului“ Kraus a fost cea mai aplaudată şi a plăcut „şoviniştilor“ mai mult ca tóte celelalte comedii din acea di.

Darea de sémă a lui Horansky.

Deputatul Ferdinand Horansky, preşedintele partidului naţional, şĭ-a ţinut alaltăerĭ darea de sémă înaintea alegĕtorilor sĕi din Sepsi. El vorbì despre activitatea parlamentului ungar, despre legile bisericescĭ politice, condamnând agitaţiunile partidului poporal; apoi despre pactul cu Austria, nĕcasurile economice, şi în fine despre *cestiunea naţionalităţilor.*

„Este adevĕrat, că cestiunea naţionalităţilor nicĭ-odată n'a fost în ţéra acésta atât de acută, ca acum?“ întrébă Horansky, şi apoi continuă:

„Ecă aci stăm faţă'n faţă cu cestiunea naţionalităţilor, o cestiune permanentă, faţă cu care s'a întrebuinţat când furiă când gingăşiă, când pactare şi când astuţiă, dér niciodată nu s'a proces în mod bine precugetat, echitabil şi consecvent. Trebue aplicată stricteţă necruţătóre, acolo, unde e de lipsă, dér érăşĭ esecutarea legilor şi dreptate acolo, unde acestea au loc.

„In fine ar trebui început la muncă, trebue sĕ se *esecute legea de naţionalitate,* dér în ambele direcţiunĭ, adecă şi în direcţiunea, pe care legea o statoresce învederat, când dice, că în ţéra acésta esistă numai o naţiune politică, *naţiunea unitară indivisibilă maghiară;* şi şi în direcţiunea, ce este statorită în ea cu privire la *folosinţa diferitelor limbĭ*; trebue sĕ se esecute în biserică, şcólă, în societate şi în tot locul, deóre-ce spre acest scop este dór' dreptul de supremă supraveghiare al statului.

„Trebue bine cumpănit. că esecutarea legei ce fel de mĕsurĭ pretinde, şi, după ce legea şi dreptatea sunt armele cele mai puternice, *pe aceste trebue aplicate în mod egal în tóte direcţiunile,* deóre-ce nimenĭ nu póte aprehenda contra esecutărei legii, şi pentru-că unde stăm faţă cu tendinţe contrare statului, acolo şi aşa e zădarnică orĭ-ce esitare, ér unde stăm faţă cu *postulate juste*, acolo nu se unesce cu demnitatea statului, ca sĕ se supere, sĕ dovedéscă micime de suflet şi sĕ se uzese de lărgimea legilor.

CRONICA POLITICĂ.

— 28 August.

Diarul oficios sêrbesc *„Videlo“* din Belgrad publică un articol întitulat **„Serbia şi Ungariă“**, din care se vede, că Sêrbii érăşĭ au început a cocheta cu Maghiarii. Étă pe scurt conţinutul acelui articol: „Ungaria forméză prin comunicaţiunile precum şi prin pieţele şi capitalele ei puternice (!?) un mediu între Serbia şi Europa. Prin neparticiparea la mileniu Serbia n'a voit nicĭ sĕ insulte nicĭ sĕ provóce Ungaria. Serbia n'are motiv sĕ mai stea pe picior incordat cu Ungaria, şi de aceea guvernul a lucrat inţelepţesce, când a trimis persóne oficióse la esposiţia din Budapesta. Ce e drept, între Serbia şi între Maghiarĭ esistă o divergenţă politică, care însĕ e îndreptăţită şi e naturală în urma deosebirei posiţiei şi naţionalităţii lor. Pentru aceea însĕ raporturile comerciale şi leale de vecinĭ nu trebue sĕ fiă turburate.

*

Din Viena i-se depeşéză diarului polon *„Slowo Polski“* din Lemberg, că **Reichsrath**-ul va fi *disolvat* îndată după întrunirea sa, şi că nouĕle alegerĭ se vor face în Octomvre.

*

Din **Constantinopol** se anunţă, că locţiitorul patriarchului armenesc a provocat pe credincioşii sĕi printr'o pastorală, ca sĕ încete cu certele şi sĕ nu între-

---

locuinţele lor, ér damele erau conduse în litiere de către sclavĭ. Şi petrecerile erau limitate. Totul trebuia sĕ se sfîrşéscă la o anumită óră, căcĭ totul era reglementat.

In acéstă ţéră nimic nu se putea căpăta fără muncă seriósă şi serios ordonată. Egipteanul era eminamente agricol, atuncĭ ca şi astădĭ, ca şi întotdéuna, atât de desĕvîrşită era acţiunea esercitată de acel fluviu, dela care totul purcedea. Nilul a creat Egipteanului un pământ cu deosebire roditor şi fiind-că tot muncind un teren óre-care, tot cerêndu-i mereu rod, ajunge la un moment dat sĕ nu mai dea ce da odată, tot Nilul se însărcinéză sĕ-l îngraşe, cel puţin odată pe an.

Dér, ca şi Egipteanul de astădĭ, o parte din popor, aceea anume, care esecuta munca brută a câmpului, ţĕranii plugarĭ cum 'i numim în genere astădĭ, nu se bucurau de totalul muncei lor. Faraonul se considera proprietarul solului întreg. El împărţea pământul, vremelnic séu pe vecie, acelora pe carĭ voia sĕ-i rĕsplătéscă pentru serviciile aduse. De obiceiŭ se ceda pe vecĭ o porţiune de pământ óre-care unei instituţiunĭ, şi toţĭ aceia carĭ erau chemaţĭ sĕ conducă afacerile acestei instituţiunĭ, se bucurau de usufructul întreg. Ast-fel, pământurile afectate templelor au fost considerate ca proprietate esclusivă, cât timp a durat vechia credinţă.

Faraonii împarţeau pământurĭ şi militarilor (după cum reiese din inscripţiunea clasică a lui Ahmes, fiul lui Abana) şi garantau regulata transmisiune a proprietăţii părinţilor către copii lor. Acésta e probabil originea divisiunei pământurilor Egiptului în cele trei categorii de proprietăţĭ, despre care vorbesc autorii grecĭ: proprietatea faraonilor, aceea a preoţilor, adecă pământurile afectate templelor, şi în fine proprietatea militarilor sub forma de feude. De aci resultă, că Egiptul întreg se considera ca aparţinênd regelui, care, prin dupla-i personalitate, întrupa, pe lângă Majestatea de rege, şi demnitatea sacerdotală. Redus întru cât-va şi abia stabilit în Egiptul de jos, acest drept de proprietate se ridica în Egiptul de mijloc şi devenea absolut în Egiptul de sus, în ţéra Felachilor de astădĭ.

In ce privesce situaţia cultivatorilor din Egiptul antic, ea era identică aprópe cu aceea a Felachilor din dilele nóstre; proprietarĭ erau şi ei, dér datoriile către stat se plăteau în natură, şi funcţionarii de tot felul, adecă cei care trăiau numai din munca cultivatorului, erau numĕroşĭ. Birul era decĭ mare. Adese-orĭ, când se plătea tot, nu mai rĕmânea cultivatorului decât cu ce sĕ se nutréscă, până ce Dumnedeul-Nil se va îndura sĕ-şĭ mai reverse mana'i bine-făcĕtóre şi uşurătóre de tóte relele.

Din astă causă figura Egipteanului antic era brăsdată de acel suris trist, în care se reflecta resemnarea, surîs, care se ilumina numai de speranţa şi credinţa neclintită ce avea în zeul necunoscut, zeul dătător şi făcător al tuturor bunurilor.

Claca era în flóre. Scriitorii grecĭ toţĭ o menţionéză.

Un text din papirusul Sallier I, citat în Revista Egiptologică, vorbesce despre acésta în mod formal.

„....Lucrătorii şi ţĕranii pentru săparea „canalurilor, care au fost ridicaţĭ din or„dinul Majestăţii Sale.... s'au strîns gră„madă, cu instrumentele lor, în sala cea „mare. Sĕ se trimită provisiunĭ de grâu, „orz, raţii pentru vite, îmbrăcăminte de „muncă şi apă....“

In acelaşĭ papirus se mai găsesc alte douĕ texte privitóre la subiecte agricole.

Cel dintâiŭ este o scrisóre, ce şeful archivelor tesaurului regal, *Ameneman*, trimite scribului *Pentaur*, prin care 'i ordonă sĕ trimită numai decât provisiile rĕmase în întârdiere pentru palatul regelui şi 'i ordonă de a căuta boi pentru templul zeului Râ:

„Şeful archivelor tesaurului Majestăţii „Sale către scribul Pentaur:

„Étă că ţi-se trimite acéstă scrisóre „de comunicaţie. Pentru ce n'ai expedat „cufele (coşurĭ de trestie) destinate pen„tru Majestatea Sa? Cu tóte astea era ter„minul viţeilor, caprelor, ouălor, gâştelor „şi verdeţurilor, cu a căror expediarea eştĭ „însărcinat; (séu: de sigur, trebuie sĕ ex„pedezĭ cufele). Pe dată ce scrisórea mea „'ţĭ va parveni, vei expedia cufe destule cu „viţei, capre, óuĕ şi gâşte, din causa ver„deţurilor carĭ sunt pentru sala cea mare „a palatului Majestăţii Sale; bagă de sémă „sĕ nu fiă piedecă...

„— Nu mai există boi în staulul tem„plului lui Ra-Hor-Rhuti, care se afla sub „direcţia mea; aşa dér caută patru boi, „fórte frumoşĭ şi fórte marĭ, printre boii „carĭ sunt cu tine şi carĭ sunt pentru „staulul templului Ra-Hor-Khuti.

„Bagă de sémă, este treaba ta, s'o ştii.

(Va urma.)

prindă nimic contra Sultanului. Mai departe se anunţă, că au sosit în Bosfor două năi de resbel: una italiană „*Galileo*“, și alta germană „*Loreley*“.

Monumentul lui Huniade Corvinul.

La pasul „Pórta de fier“ în apropierea Ulpiei Traiane, comitatul Huniadórei, s'a serbat în 6 Septemvre st. n. a anului acestuia inaugurarea monumentului lui Ioan Huniade Corvinul.

Acéstă serbare, ca tóte serbările din făimosul an milenar, s'a pus în scenă cu mare sgomot, și administraţia comit. Huniedóra a îngrijit și de aceea ca serbarea să fiă ilustrată și prin presenţa unui număr óre-care de Români huniedorenĭ, comandaţĭ acolo de fisolgăbiraie.

Étă cum descrie un corespondent al „Tribunei“ spectacolul, ce s'a desfășurat acolo:

Faimosului fișpan dela Deva 'i-s'au ridicat porţĭ triumfale în Haţeg, Toteștĭ, Grădiște și Zăicanĭ, tóte cu inscripţiĭ și embleme maghiare, cu tricolorul unguresc. Inscripţiunea de pe monument e tótă în limba maghiară — nicĭ un cuvênt românesc, deși cheltuiala în cea mai mare parte cade în cârca Românilor, carĭ în majoritate preponderantă compun comitatul. Și cine au fost arangeriĭ? Cine a compus faimosul banderiu? Cine purta cocarde ungurescĭ?

'Mi-e rușine să spun.

Banderiul a fost compus din Românĭ. Românĭ? — Da? Românii ceia carĭ au fost și la Pesta și astfel au tradat causa naţională. Scriitorașĭ de notarĭ românĭ purtau cocarde ungurescĭ etc. In fine totul fù îmbrăcat în formă milenară cu obicĭnuitele lăudăroșiĭ a celor ce falsifică istoria.

Fișpanul nu să sfia a demonstra în faţa străbunilor Carpaţĭ, că Maghiarul, după-ce a cuprins ţéra cu arma în mână, nu a extirpat popórele subjugate, ci le-a primit de fraţĭ, cu carĭ împreună au împărţit drepturĭ și avere.

Și precum cei șepte ducĭ maghiarĭ au încheiat între sine legătura de sânge, astfel Maghiarul cu naţionalităţile au încheiat înfrăţirea etc.

Kún Robert afirmă în vorbirea-i festivă, că Maghiarii la descălecarea lor în aceste plaiurĭ au alungat popórele acĭ aflate, căcĭ — vedĭ Dómne — cel mai tare învinge pe cel mai slab, ér pe Maghiarĭ nu 'i-a mai alungat nime. Mai târḑiu au venit „Rumenii“ cum ḑice el, însă nu cu arma în mână, nu ca învingătorĭ, ci ca simpli păstorĭ, pe carĭ Maghiarul 'i-a primit cu ospitalitate. (Săracă lume!) Mai târḑiu veniră și alte coloniĭ de diferite popóre, carĭ tóte au aflat aicĭ razim și ajutor. (Vedĭ, cum se fabrică istoria!) Tóte împreună au apărat patria și tronul.

Astfel și în óstea lui Huniade au luptat împreună Maghiarul cu „Valachul“ (oláh) și au învins. Decĭ astfel unițĭ, și de aicĭ înainte fără deosebire de limbă și confesiune să luptăm pentru libertatea și înflorirea patriei maghiare.

Poporul adunat în număr mare numai de curiositate, credênd, că e „nedeie“ séu „rugă“, orĭ că vine ministrul séu dóră chiar și Inălţatul Impărat, firesce nu înţelegea nimic din tóte acestea, nesciind unguresce, ér mulţimea de Jidanĭ admira înalta înţelepciune a domnului orator.

Monumentul a fost sfinţit mai întâiŭ de plebanul romano-catolic din Haţeg. Apoi 'l-au mai sfinţit pe rênd vicarul român-unit din Haţeg: Nicolae Nestor, un preot român neunit, pe care din ferioire nu-l cunosc, și în fine preotul calvin din Haţeg. Mirare, că nu l-a sfinţit și rabinul, precum se svonise.

Și acum plecaţĭ culmile vóstre Carpaţilor, înalţă-te Retezatule, oprițĭ vĕ apelor și ascultaţĭ: vicarul Nestor se suie pe tribună și începe cuvêntarea ocasională către poporul adunat.

. . . .

Mei departe nu sciu.

Din depărtare audiam „éljen“-urĭ grandióse și câte un slab „se trăéscă“.

Imnurĭ ungurescĭ, bandă unguréscă, topor unguresc, și la tóte acestea se aflară și códe de român.

Dér n'ai ce-i face: „în politică tóte sunt schimbătóre“ — vorba lui Mangra.

SCIRILE ḐILEI.

— 28 August.

Episcopul N. Popea. Aflăm, că Il. Sa părintele Episcop al Caransebeșului *Nicolae Popea*, după-ce a luat parte în Sibiiu la ședinţele comitetului fundaţiunei „Gozsdu“, a venit pentru câte-va ḑile în Săcele, ca să cerceteze, ca de obiceiŭ. pe bĕtrâna sa mamă și pe ceilalţĭ membri ai familiei sale.

—o—

Schimbare la faţă? Traista unguréscă cu minciunile politico-diplomatice, oficiosul „*Keleti Ertesitö*“ aduce scirea, ce pretinde a-o avea din isvor de deplină încredere, că conducĕtorii partidei naţionale române întrunițĭ de curênd la Lugoșiu după o sfătuire în cercul cel mai restrîns ar fi hotărît, că de aci încolo vor urma o astfel de direcţiune politică, care principiar nu se mai opune unei împăcărĭ cu Maghiarii. Numita fóie mai adauge din acelaș isvor, că conducĕtorii partidei naţionale au mai convenit, ca din incidentul alegerilor generale dietale să nu se alieze nicĭ cu partida poporală nicĭ cu vr'o altă fracţiune politică de direcţia antiliberală. Absurditatea acestor scirĭ debitate pe spinarea bietei nóstre partide naţionale nicĭ că mai are lipsă de vre-o ilustrare séu de vr'un comentar.

—o—

Românii la esposiţia din Budapesta. „Dreptatea“ din Timișóra publică în fruntea numĕrului o corespondenţă din Budapesta, în care se spune, că în 5 Septemvre n. au sosit la Budapesta nu mai puţin ca o miiă de bănăţenĭ pentru a privi esposiţia. Ei au sosit acolo cu tren separat și au fost întêmpinaţĭ la gară cu musică și alaiŭ. Nu toţĭ erau însĕ Românĭ, ci Nemţĭ și așa numiţiĭ „Crașovenĭ“, cu toţii din cercul Reșiţei. Românĭ erau vre-o 300, printre carĭ un preot și mai mulţĭ învĕţătorĭ. Dela gară milenariștii au fost dușĭ în oraș în sunetul musicei, care intona marșul lui Rakoczy. In fruntea conductului fâlfâia stégul unguresc purtat de un Neamţ, care la drépta sa avea pe „Românul“ Ilie *Vuia*, primar în Iezeriș, ér lo stânga pe un Crașovean. Urma apoi poporul mânat de fisolgăbirĕul Reșiţei și de notarii „românĭ“: George *Crăciun* din Câlnic, Al. *Crăciunel* din Socienĭ, *Cornean* din Delineștĭ și *Iucu*. Dintre învĕţătorĭ: George *Sîrbu* din Socienĭ, Ianou *Strâin* din Iezeriș și Savu *Molin* din Mănicu, toţĭ învĕţătorĭ *confesionalĭ*. Mai mult s'au distins însĕ în acéstă nemernicia învĕţătorul *Albu* din Reșiţa, care purta la braţ și o panglică naţională unguréscă. Acest Albu a suferit un an de ḑile temniţă, fiind atât de lăudat pentru românismul sĕu, pe care acuma îl tăgăduesce cu atâta nerușinare. Fiă-le resplată urgia neamului, pe care acestĭ nemernicĭ vrĕu să-l bajocoréscă într'un mod atât de nerușinat!

—o—

Cabinetul-Banffy ultra-șovinist. Am amintit că președintele societăţii de maghiarisare din Budapesta se îndreptase către miniștri ungarĭ cu rugarea, ca aceștia să dea inferiorilor săi ordinul să-și maghiariseze toţĭ numele. Până acuma deja aprópe toţĭ miniștri actualului cabinet au dat ordine în înţelesul acesta, așa că membri cabinetului Banffy se pot mândri a fi cei mai turbaţĭ maghiarisatorĭ șoviniștĭ din întrégă Ungaria. Și apoi să fi guvernat de astfel de ómenĭ!

—o—

Episcopul croat Strossmayer, după cum se anunţă din Sarajevo, a sosit acolo alaltăerĭ pentru ca se ia parte la sĕrbarea sfinţirei nouei biserici seminariale. Strossmayer a fost întêmpinat la gară de archiepiscopul Stadler și de o mare mulţime de popor, care-l aclama cu entusiasm. Séra se arangiă în onórea óspelui o serenădă și un conduct de torţe.

—o—

Inmormêntarea prinţului Lobanoff. Din Mosova se depeșéză, că alaltăerĭ s'a făcut înmormêntarea prinţului Lobanoff. Au fost de faţă membri ai consiliului imperiului, representanţi ai ministrului afacerilor străine, ambasadorul austro-ungar și consulii. Prinţul a fost îngropat în mormêntul familiei sale, la biserica Znamenskaja.

—o—

Avis de concert. Lunĭ, în 14 c. va da, după cum am mai anunţat, d-șóra Lula Gmeiner în redută un concert cu următorul program: 1) Brahms: Von ewiger Liebe; 2) Cincĭ melodii poporale germane; 3) Brüll: Phillis mein Kind și Es war ne Maid; 4) Bizet: Pastorală; 5) Cornelius: Untreu și Wiegenlied; 6) Lassel: Frühlingslust; 7) Schubert: An die Leyer, Das Echo și An die Musik; 8) Schuman: Die Lotosblume și Marienwürmchen. Bilete se pot căpĕta în librăria W. Hiemesch și séra la cassă. Inceputul la 8 ó. séra.

—o—

Timpul în Europa la 7 l. c. a fost ploios, temperatura domólă. Mai cald a fost în Brindisi 25·0°, mai frig în Uleaborg 1·8°, în Viena 15·2°, Budapesta 15·7°, Roma 19·0°, Paris 12·4°, Berlin 12·8°, Petersburg 4·1°, Constantinopol 23·7°. Se așteptă un timp ploios și rece.

—o—

Cuartir pentru studenţi. Intr'o bună familiă română din apropiarea școlelor nóstre din loc pot fi primiţĭ în cost și cuartir 2—3 studenţĭ mai micĭ de 14 anĭ. Cuartir fórte sănĕtos și spaţios. Supraveghiare strictă. Pentru informaţiunĭ a se adresa la administraţia fóiei nóstre.

Congregaţiunea comitatului Caraș-Severin.

Din Lugoș se scrie, că Dumineca trecută s'a ţinut acolo o adunare generală extra-ordinară a congregaţiunei comitatului Caraș-Severin.

In acéstă congregaţiune, după cum vedem din raporturile foilor budapestane, s'au atins unele momente de mare interes pentru noi. La ordinea ḑilei era mai întâiŭ alegerea unei deputaţiunĭ, care să salute pe Majestatea Sa cu ocasiunea venirei Sale la Orșova din incidentul serbărilor deschiderei Porţilor de fier.

In acéstă deputaţiune, care va fi condusă de fișpanul Jakabffy, au fost aleșĭ 16 inșĭ, între carĭ: protonotarul comitatului *Avramescu*, primarul Caransebeșului *Burdia*, președintele comitetului de avere grăniţăréscă *Curescu* etc.

După alegerea acestei deputaţiunĭ, d-l Dr. Ștefan *Popovicĭ* a făcut o interpelare în causa primarului Schneider Jozsef din Reșiţa, care *a fost osîndit pentru sĕvîrșirea unui delict, și cu tóte acestea n'a fost destituit din post.* La asta vice-șpanul Litsek a rĕspuns, că comitetul administrativ al comitatului s'a ocupat cu cestiunea acésta și a hotărît, că aicĭ nu se ivesce cas disciplinar, find-că delictul comis nu constitue o faptă, care să aibă o influinţă desonorătóre (Și fiind-că făptuitorul este un neaoș maghiar, ca jupânul *Schneider*. — Red.)

După acésta d-l *Coriolan Brediceanu* a adresat vice-șpanului o *interpelare în causa măcelului delu Meedica*, care măcel, după cum ḑise interpelatorul, a fost provocat de estravaganţele unui scriitor dela comitat.

Vice-șpanul a rĕspuns imediat spunênd, că în urma cercetărilor făcute în acéstă causă „*nu s'a putut descoperi* **nicĭ un fel de împrejurare agravantă**“ (Sic!) Promise tot-odată vice-șpanul, că la viitórea adunare a comitetului va face un raport amĕnunţit în acéstă causă.

Vom vedé, ce raport va face „Măria Sa“ vice-șpanul Litsek. La vre-o surprindere plăcută la nicĭ un cas însĕ Românii n'au să se aștepte. Acésta li-s'a și dat a înţelege prin declaraţiunea, că până acum „nu s'a putut descoperi nicĭ un fel de împrejurare agravantă“.

SCIRĬ ULTIME.

Viena, 8 Septemvre. In cercurile diplomatice de aci se susţine în modul cel mai hotărît, că *următor al prinţului Lobanow* în postul de ministru de esterne rusesc va fi contele *Kapnist*, ambasadorul rusésc din Viena. Se ḑice, că Kapnist în una din sĕptĕmânile viitóre va părăsi Viena și va călĕtori la Paris pentru *de-a se întâlni acolo cu Ţarul.*

Budapesta, 8 Septemvre. Ḑiarul „*Magyarország*“ primesce din *Bucurescĭ* următórea pocitură de scire:

„In cercurile, ce stau aprópe de guvern, se vorbesce, că ministrul-președinte *Sturdza* e hotărît a pune totul în mișcare pentru de a-șĭ *recâștiga vaḑa*, ce a perdut'o înaintea Românilor ardelenĭ. Astfel vor fi puse în curgere érășĭ subvenţiunile pentru școlele române din Ardeal, carĭ au fost sistate dela căderea conservatorilor încóce, dér numai sub acea condiţiune, că persónele bisericescĭ încredinţate cu conducerea școlelor, carĭ nu aparţiu grupului aderenţilor lui Sturdza, să fiă înlocuiţĭ prin amicĭ ai lui Sturdza.

„*Tribuna vechiă*“, care în timpul cel mai scurt va apăré în Brașov ca ḑiar al lui Sturdza, e chemată, ca mai ales prin atacurile sale contra Maghiarilor să câștige simpatia șoviniștilor pentru Sturdza“.

Literatură.

In tipografia „A. Mureșianu“ din Brașov a apărut **Sintaxa limbei latine** pentru clasa III și IV gimnasială, de *Vasile Goldiș*, profesor gimnasial în Brașov. Un op fórte voluminos, conţinênd 264 pag. format mare 8°. Hârtiă fină și tipar curat, arangiat fórte cu gust. Preţul 1 fl. 40 cr.; în asemĕnare cu mărimea opului, acest preţ e cât se póte de moderat.

Acesta este primul op tipărit pe spesele și în editura cunoscutului fond de editură „*Coresi*“, înfiinţat în anul școlar trecut și susţinut cu marĭ jertfe materiale din partea d-lui director și a d-lor profesorĭ dela școlele medii române din loc. Asupra valórei acestui op, a căruia lipsă era simţită la noi de decĭ de anĭ, s'a pronunţat în mod favorabil d-l director gimnasial Virgil *Oniţiu* într'o recensiune, făcută într'una din conferenţele profesorale din anul școlar trecut, pe care recensiune o găsim' publicată în Programa școlelor nostre din Brașov de pe anul școl. 1895—96. Ca *sistem*, ḑice d-l Oniţiu în recensiunea sa, cartea este o inovaţiune bine reușită, prin care manualul de faţă se ridică peste tóte manualele de asemenea natură. *Metoda* autorului de-a ușura școlarului apropiarea materialului sintacsei latine este o altă inovaţiune, pe cât de originală în ramul acesta de sciinţă, pe atât de escelentă și de conseeuent esecutată. Ce privesce *materialul* sintactic cuprins în acest manual, el este astfel întocmit, ca să nu îngreuneze memoria școlarului cu un balast enorm de subtilităţĭ scientifice, nicĭ cu sute și mii de esceptiunĭ, mărginindu-se numai la ce e esenţial și neapĕrat a se sci pentru a înţelege clar și corect pe autorii latinĭ și pentru de-a sci traduce corect și elegant latinesce din limba română. Autorul mai are meritul de-a fi aflat și stabilit unele legĭ sintactice clare și ușóre, în urma necunoscinţii cărora sintacsa latină oferia până acum greutăţĭ de neînvins pentru școlarĭ și profesor.

Acesta este în resumat cuprinsul recensiunei d-lui Oniţiu, pe basa căreia corpul profesoral a primit a se tipări acest manual în editura fondului „Coresi“. El conţine la urmă și un vocabular complet latin-român.

DIVERSE.

Panorama Bosforului. Étă cum descrie corespondentul „Epocei“ priveliștea ce i-se oferă, călĕtorului când intră în Bosfor: La 10 óre diminéţa, în ḑiua de 15 August „Cobra“ intră în Bosfor. De-a lungul celor două ţărmurĭ privirile nóstre aluneca ne-

săţiόse asupra splendorilor ce întîmpină. Un lung cheiu de vite, de palate, de chioşcurĭ, de cafenele şi de hotelurĭ, carĭ de carĭ mai frumόse şi mai somptuόse, pare că nu se mai sfîrşesce. Bosforul cu apele lui liniştite şi limpedĭ, separă Constantinopolul de foburgurile sale din Asia, avênd o întindere de aprόpe trei-decĭ de kilometri, şi pe acest parcurs priveliştĭ, unele mai încântătόre ca altele, se desfăşură privirilor nόstre. Ca o vale din munţĭ, strîmtόrea şerpuesce; fluviul maritim aci se strînge, aci se lărgesce până se deschide în fine în spre Marea de Marmara. Când intri din Marea Neagră în Bosfor, observĭ imediat un mare contras. Din o mare uniformă şi sălbatică, daĭ peste peizagele Bosforului, carĭ pe lângă frumseţa lor mai au şi farmecul neprevĕzutului. Palatele şi grădinile, aşedate tόte pe colόne, în amfiteatru, imbarcaţiunile de tot felul, carĭ se oglindesc în apele străvedii ale Bosforului, tόte variază a infinit.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**
Redactor responsabil **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 8 Septmvre 1896.

Renta ung. de aur 4%	122.35
Renta de corόne ung. 4%	99.50
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	123.15
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	101.15
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	121.25
Bonurĭ rurale ungare 4%	97.45
Bonurĭ rurale croate-slavone	97.50
Imprum. ung. cu premii	154.75
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Segedin.	139.50
Renta de hârtie austr.	101.75
Renta de argint austr.	101.80
Renta de aur austr.	123.30
Losurĭ din 1860	145.50
Acţii de ale Băncei austro-ungară.	956.—
Acţii de-ale Băncei ung. de credit.	408.50
Acţii de-ale Băncei austr. de credit.	376.—
Napoleondorĭ	9.52 1/2
Mărcĭ imperiale germane	58.60
London vista	119.60
Paris vista	47.50
Rente de corόne austr. 4%	101.20
Note italiene	44.37 1/2

Cursul pieţei Braşov.

Din 9 Septemvre 1896.

Bancnote rom.	Cump.	9.46	Vênd.	9.49
Argint român.	Cump.	9.43	Vênd.	9.46
Napoleon-d'orĭ	Cump.	9.50	Vênd.	9.53
Galbenĭ	Cump.	5.60	Vênd.	5.65
Ruble rusescĭ	Cump.	126.—	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	58.30	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	10.60	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.75	Vênd.	110.75

Sosirea şi plecarea trenurilor în Braşov.

Sosirea trenurilor în Braşov:

I. Dela Pesta la Braşov:

Tr. accelerat: 5 όre 07 m. dimineţa.
Trenul de persόne: 8 όre dimineţa.
Trenul accel.: 2 όre 9 min. după am.
Trenul mixt: 10 όre 25 minute séra.

2. Dela Bucurescĭ la Braşov:

Trenul accel: 2 όre 18 min. după am.
Trenul mixt: 5 όre 20 m. după amédĭ.
Trenul de persόne: 9 όre 8 minute séra.
Trenul accel.: 10 όre 19 minute séra.

3. Dela Zĕrnescĭ la Braşov: (Gara Bartolomeiu.)

Trenul mixt: 7 όre 44 min. dimineţa.
Trenul mixt: 1 όră 29 min. după am.
Trenul mixt: 8 όre 31 min. séra.

4. Dela Ch.-Oşorheiu la Braşov.

Trenul de pers.: 8 όre 15 min. dimin.
Trenul de persόne: 1 όră 46 m. d. am.
Trenul mixt: 7 όre 12 min. séra.

5. Dela Sinaia la Braşov*)

Trenul de persόne 7 όre 40 m. dim.

Plecarea trenurilor din Braş.

I. Dela Braşov la Pesta

Trenul mixt: 5 όre 8 min. diminéţa.
Trenul accel.: 2 όre 45 min. după am.
Trenul de persόne: 7 όre 43 min. séra.
Tr. accelerat: 10 όre 26 min. séra.

2. Dela Braşov la Bucurescĭ:

Trenul de pers.: 3 όre 55 min. dimin.
Tr. accelerat: 5 όre 14 m. dimin.
Trenul mixt: 11 όre înainte de amédĭ.
Trenul accel.: 2 όre 19 min. după am.

3. Dela Braşov la Zĕrnescĭ. (Gara Bartolomeiu.)

Trenul mixt: 8 όre 35 min. diminéţa.
„ „ 4 „ 55 m. după am.
Trenul mixt: 4 όre 30 min. dim.

4. Dela Braşov la Ch.-Oşorheiu.

Trenul de persόne: 3 όre 1 după am.
Trenul mixt: 8 όre 50 minute dimin.
Trenul de pers.: 5 όre 20 min. dimin.

5. Dela Braşov la Sinaia*)

Trenul de persόne 6 όre 40 min. séra.

*) Acest tren circuléză unmai Joia Dumineca şi la sĕrbătorĭ.

Tipografia A. Mureşianu, Braşov.